

ESOTEERINEN TEOSOFIA

Pekka Ervastin esitelmä 11.5.1930

Esoteerinen teosofia, se, jota julistetaan koko maailmalle ja kaikille ihmisille, jotka haluavat kuunnella, on maailmankatsomus, se elämänymmärrys, jota ihmisille tarjotaan. Olemme näinä viimeisinä sunnuntaina tarkastaneet tätä teosofista sanomaa ajallemme ja olemme katselleet sitä kolmelta kannalta, tieteelliseltä, filosofiselta ja uskonnolliselta. Ja jos lyhyesti muistelemme, mihin johtopäätöksiin olemme tulleet, niin teosofinen sanoma on tieteellisesti katsoen se maailmankatsomus, jonka yksityiskohdat, eri opit, on annettu Salaisen Veljeskunnan taholta madame Blavatskyn kautta. Ne alkuperäiset teosofiset opetukset eli opit, jotka käsittävät jälleensyntymisen, karman, j.n.e., ne muodostavat eksoteerisen teosofian tieteelliseltä kannalta katsoen sentähden, että kaikki nuo opit ovat tieteellisesti päteviä, niin tieteellisesti päteviä, kuin me saatamme vaatia, sillä niitä on vuosimiljoonien kuluessa tutkittu. Ne perustuvat monien, monien kokemuksiin pitkien aikojen kuluessa.

Taas filosofiselta kannalta katsoen teosofinen sanoma on omiansa lisäämään meissä ihmisissä enemmän onnea ja elämäniloa, se on omiansa tekemään meistä optimisteja ja karkoitamaan meistä pessimismien. Oikea filosofinen asenne elämään nähden teosofisen maailmankatsomuksen valossa on optimistinen, se on semmoista optimismia, joka perustuu siihen uskoon ja vakaumukseen, että kaikki lopulta, syvimmältä on hyvää.

Ja kun uskonnolliselta kannalta koetamme katsoa teosofista maailmankatsomusta, niin se on uskonnolliselta kannalta katsoen itse uskonnon ydin. Se ei ole mikään uusi uskonto, vaan uskonnon ydin, koska se vie meidät siihen kaikkien uskontojen syvimpään oppiin, että Jumala on yksi, että elämän henki eli Jumala on meidän kaikkien Isä, ja että me kaikki ihmiset ja siis

kaikki elävät olennot olemme tasa-arvoisia veljiä elämän eli Jumalan edessä. Se on tämä usko veljeyteen, kaikkien yhteenkuuluvaisuuteen, joka on uskonnollisena perusytimenä teosofisessa maailmankatsomuksessa ja jota madame Blavatsky yhtämittaa teroitti. Ja se, mikä tässä teosofisessa sanomassa on niin silmiinpistävästi toisenlainen, kuin kaikissa muissa maailmankatsomuksissa ja uskonnoissa ja filosofioissa, on se, että tätä teosofista sanomaa ei tarjota sokean uskon tavalla, ei sillä tavalla, että sanottaisiin ihmisille: uskokaa, että asiat ovat näin, niin teidän on hyvä olla, te tulette pelastetuiksi j.n.e., vaan madame Blavatsky kaikissa kirjoissaan ja kirjoituksissaan ja koko esiintymisessään oli itse erittäin arka tässä suhteessa. Ei saa koskaan vedota mihinkään sokeaan uskoon, ei auktoriteetteihin umpimähkään, vaan teosofian sanoma sisältää aina Helena Blavatskyn kannalta katsoen kehoituksen totuuden etsimiseen. Jos me tahdomme omaksua teosofisen maailmankatsomuksen, niin se ei voi tulla meille minkäänlaisena sokeana uskona, niinkuin meille tarjotaan kristillisen kirkon tai minkä tahansa lahkoon elämänyymmärrystä, vaan se tulee meille etsimisen kautta. Ainoastaan silloin, jos totuutta etsimme, voimme saavuttaa teosofisen elämänyymmärryksen. Meidän täytyy välttämättä olla totuudenetsijöitä koko järkemme ja älymme puolesta. Meidän täytyy ajatella, tai jos emme osaa ajatella, oppia ajattelemaan, jos tahdomme tulla teosofeiksi. Me emme saa omaksua mitään umpimähkään, ei sentähden, että joku kirja tai henkilö on meistä auktoriteetti, jonka sanaan me uskomme. Ainoastaan sen nojalla, että olemme itse ajatelleet, etsineet ja sitten etsimällä löytäneet, että tullessamme joihinkin tuloksiin olemme tulleet niihin sen nojalla, että meidän järkemme on täydellisesti tyydytetty, että meidän omatuntomme ja sydämemme hyväksyy, mitä järkemme myöntää oikeaksi.

Madame Blavatsky oli tässä suhteessa niin tarkka. Hän kammoi sokeaa uskoa ja hän vetosi Buddhan sanoihin: „teidän ei pidä mitään uskoa sentähden, että se on kirjoitettu pyhiin kirjoihin tai

että joku enkeli tai arkkienkeli tai viisas ihminen on niin sanonut, vaan ainoastaan sentähden, että teidän oma järkenne ja sisäinen ymmärryksenne myöntää asian oikeaksi.“ Siksi voimme ymmärtää, minkätähden madame Blavatsky oli niin omituinen esiintymisessään. Kuinka helppoa hänen, jolla oli salaisia kykyjä, oli tulla auktoriteetiksi kaikkien niiden silmissä, jotka häntä ympäröivät ja olivat hänen tuttujaan, tulla semmoiseksi viisaaksi tietäjäksi, jonka sanat olivat erehtymättömiä ja sitten myöskin maailman silmissä tulla yliluonnolliseksi auktoriteettiolenoksi. Mutta hän ei sitä tahtonut, vaan päinvastoin kammoksui sitä. Hän oli saanut aivan toisen tehtävän mestarilta, sentähden hän esiintymisessään oli, niinkuin voisimme sanoa, huolellinen sen suhteen, ettei kukaan saanut ajatella, että hän oli erehtymätön, täydellinen ihminen. Hän koetti sanoissaan olla suora ja käyttää karkeaa kieltä ja siis esiintymisessään kova ja poistyöntävä, milloin taas säälivän ironinen, ettei kukaan vain tarrautuisi hänen persoonallisuuteensa. Hän poltti tupakkaa, ettei hän näyttäisi hempeältä naispyhimykseltä, hän kirosi ja nimitti naisystäviään ironisilla nimityksillä, sanoen heitä tyhmiksi pässinpäiksi. Hän oli erittäin varovainen, ettei kukaan pitäisi häntä auktoriteettina, erehtymättömänä ihmisolentona. Hän viittasi vain mestareihin. Sentähden maailma on saanut hänestä aivan väärän kuvan, eikä se suinkaan ole asettanut häntä vapahtajien rinnalle, ei Kristuksen, ei Buddhan, vaan on pitänyt häntä suurena petkuttajana, sfinksinä kylläkin, sillä ei koko Eurooppa eikä Amerikka ollut nähnyt semmoista olentoa, joka niin uskalsi petkuttaa.

Tällä kaikella madame Blavatsky tahtoi saavuttaa sen tarkoituksen, että kaikki ajattelisivat, tutkisivat ja lukisivat. „Älkää minuun katsoko, minähän olen tämmöinen vanha kaakki, johon ei kannata katsoa. Tutustukaa kaikkiin maailman uskontoihin ja filosofioihin ja etsikää totuutta, silloin te lopulta tulette teosofeiksi, sillä kun te oikein etsitte ja epäilette, kun heitätte kaikki auktoriteetit romukoppaan, kun etsitte ja ajattelette, niin lopulta

tulette teosofiaan, siihen maailmankatsomukseen, jota minä olen kutsuttu julistamaan.“

Tämä on mahdoton ero madame Blavatskyn antaman teosofisen maailmankatsomuksen ja kaikkien uskontojen pelastavien sanomien välillä. Jos muualla vedotaan sokeaan uskoon, niin eksoteerisessa teosofiassa vedotaan ainoastaan ajatteluun ja järkeen, mutta ei sokeaan järkeen, vaan semmoiseen, joka uskaltaa ajatella kaikkia maailman asioita. „Niin kauan kuin te olette kiinni järkenne puolesta ennakkoluuloissa, niin kauan te ette voi saavuttaa teosofista vapautusta. Niin kauan kuin olette kiinni siinä luulossa, ettei totuutta voi saavuttaa, tietää, niin kauan kuin te luulette, että ihmiseltä on kielletty yliluonnollisten asioiden tutkiminen, ajattelun, ettei hänen ole lupa tutkia asioita, jotka kuuluvat henkeen ja henkimaailmaan, niin kauan te ette voi saavuttaa teosofista totuutta. Teidän täytyy tutkia kaikkia asioita, eikä mistään pelästyä. Teidän järkenne tutkiva katse on oikeutettu suuntautumaan mihin tahansa, tutkimaan mitä kysymystä tahansa.“

Sillä tavalla täytyy meidän järkemme olla organisoitu. Ja sitten me lopulta kyllä tulemme teosofiseen elämänymmärrykseen, sitten järkemme puolesta omaksumme ja hyväksymme mestarien antaman sanoman. Ja madame Blavatsky sanoo, että on luonnollista, että tällainen syvä ajatustyö, tällainen järjen puhdistus on omiansa myöskin muuttamaan meidän elämämme. Me emme ennätä totuutta etsiä, me emme jaksa emmekä viitsi sitä tehdä, jos olemme mukana kaikissa maailman huvituksissa ja palvomme omia halujamme ja himojamme. Sentähden on luonnollista, että kun etsimme, me itse samalla vapaudumme kaikista karkeista synneistä ja maailman rakkaudesta, semmoisista haluista, jotka eivät tyydy, ellei ole yhtämittaa uusia huvituksia. Sentähden madame Blavatsky sanoi: „Teosofi on se, joka teosofiaa tekee.“ Ja se merkitsee, että teosofi on se, joka elää teosofisesti, eli teosofi on se, joka ei voi välttää sitä, että hän tulee eläneeksi yhä valoisammin ja valoisammin, toisin sanoen hän

rakastaa yhä enemmän, hänen sydämensä käy yhä lämpimämmäksi. Sentähden teosofinen etsintä itsessään on moraalisesti, siveellisesti itsekasvattavaa.

Sentähden, jos tahdomme puhua teosofisesta moraalista, niinkuin uskonnossa puhutaan kristillisestä moraalista, niin voisimme sanoa, että eksoteerinen teosofinen moraalitieteellinen on semmoinen, joka seuraa itsestään silloin, kun ihminen harrastaa teosofista ajattelua. Mitä vakavammin ja ehjemmin ihminen on totuudenetsijä, sitä moraalisempi hän on, sitä enemmän hän elää teosofista moraalitietettä, sillä käsi kädessä ei voi käydä teosofinen totuuden etsintä ja jonkunlainen moraalittomuus, epäsiiveellisyys.

Mutta tämä on kaikki eksoteerista, ja me tiedämme, että Helena Blavatsky puhui aina esoteerisesta teosofiasta, että sitä on olemassa. Meidän mieleemme tekee nyt kysyä: mikä sitten on tämä esoteerinen teosofia?

Kun ihminen totuudenetsijänä on saavuttanut teosofisen maailmankatsomuksen, omaksunut jälleensyntymisen ja karman ja seitsemän periaattia ja mitkä tahansa teosofiset opit, niin kuta vakavampi hän on, sitä pikemmin hänelle tulee seuraava kohta: „mutta todellisuudessa minä en oikeastaan tiedä mitään. Minä olen kyllä kovasti etsinyt ja ajatellut ja saavuttanut järjessäni tämmöisen vakaumuksen, mutta tiedänkö minä, että ihminen kuoleman jälkeen elää astraaliruumiissa, että hänellä on seitsemän periaattia, että hänen pitää voida tulla aivan jumalaksi? Ei, en minä sitä tiedä.“ Näin ihminen sanoo itselleen. Vaikka hän on saavuttanut teosofisen elämänymmärryksen ja elää sen valossa siiveellisesti ja kauniisti, niin hän tulee kohtaan, jolloin hän tunnustaa itselleen, ettei hän oikeastaan mitään tiedä. Jos hän ei tahdo, että tämä huomio jää hedelmättömäksi, että hän jää paikoillaan astumaan menemättä eteenpäin, jos hän ei siis tahdo jäädä siihen henkiseen pimeyteen, jossa hän huomaa olevansa, jos kohta hänen järkensä on kirkastunut ja paljon hyväksynyt, niin silloin hänen eteensä tulee jotain aivan uutta. Ennen hän eteni sillä tavalla, että hänen piti epäillä ja etsiä, hänen piti

kaikkea ajatella ja kaikkea pohtia ja kaikkia opetuksia kääntää ja vääntää ja katsella jokaikiseltä näkökulmalta, hänen täytyi olla hyvin varovainen, ettei hän missään uskonut sokeasti, hänen täytyi vapautua auktoriteeteista, saavuttaa maa jalkojensa alle. Ja nyt hän huomaa, ettei hän oikeastaan mitään tiedä. Mitä häneltä nyt vaaditaan? Uusiako epäilyksiä, että hän rupeaa tarkastamaan kaikkia filosofisia oppeja, kaikkea epäilemään ja etsimään? Ei. Varjeltakoon hän itseään siitä, sillä nyt, kun hän on tullut siihen kohtaan, että hän tunnustaa itselleen: minä ei tiedä mitään – nyt vaaditaan häneltä uskoa. Usko on lapsen leikkiä, turhanpäiväinen lelu, jos se tulee ennen, kuin ihminen seisoo aivan paljaana ja alastomana. Jos se tulee ennen ja sanoo: usko näin, niin tulet autuaaksi – niin se on pahan hengen ääni, kiusaaja meissä. Ja jos toinen ihminen tulee ja sanoo: usko näin – niin se on kiusaaja, ruumistunut paholainen. Ja sellaista pirun peliä on paljon ollut maailmassa. Joukko ihmisiä pyrkii olemaan piruja sillä tavalla, he lukevat itsensä paholaisiksi näärttyjen opintojen kautta, jotta olisivat tilaisuudessa toisia ihmisiä henkisesti johtamaan.

Tämä on hyvin räikeästi ja monen mielestä rumasti sanottu, mutta en voi mitään sille, että se on totta. Me olemme käsittäneet uskon aivan väärällä tavalla, että uskoa voidaan tarjota ihmisille ilman muuta. Me olemme saaneet yhden mysteriosanan, mysteriokäsitteen ja väärentäneet sen alkuperäistä merkitystä. Usko on äärettömän syvää, se on luottamusta siihen, kuten Paavali sanoo, joka ei näy. Se on positiivista, aktiivista luottamusta siihen, joka ei näy, mutta joka tuo sen näkyväksi.

Mikä se usko on, jonka ihmisen pitäisi muistaa tulevan hänen eteensä silloin, kun hän ottaa todella ensimmäisen filosofisen askeleen, sen, että hän tietää, ettei hän mitään tiedä, kuten Sokrates sanoi? Se usko, joka silloin tulee hänen eteensä, on tämä: uskoa, että tieto on saavutettavissa, uskoa, että viisaita, totuudenetsijöitä, mestareita, vapahtajia on olemassa. „Minä en ole niitä nähnyt,“ sanoo ihminen, „en minä tiedä.“ – „Aivan niin,

sinä et tiedä, et ole niitä vielä nähnyt, mutta sinun pitää uskoa, että sinä voit totuuden tiedon saavuttaa. Jollet tätä usko, et voi mitään saavuttaa. Jollet usko koko sielullasi syvimpiä hengen juuriasi myöten, että olet semmoinen olento maailmankaikkeudessa, joka voi saavuttaa totuuden tiedon ja siis, että toiset ihmiset ovat samanlaisia ja että on ihmisiä, jotka ovat sen tiedon saavuttaneet, niin sinä et pääse eteenpäin. Sinun täytyy nyt uskoa, että mestareita, totuuden tietäjiä, on olemassa, sinun täytyy uskoa vapahtajaan, joka on sinussa itsessäsi, niinkuin muissakin, niinkuin heissä, jotka ovat totuuden tiedon saavuttaneet. Sinun täytyy nyt uskoa, ellet tahdo pysähtyä.“

Minä otan tämmöisen räikeän esimerkin, en tahdo sanoa, että jokapäiväisessä elämässä asiat ovat näin räikeästi. Sillä asia on seuraava: me kaikki ihmiset olemme joko ennen tavanneet jonkun elävän mestarin, ennen kuulleet jonkun mestarin opettavan taikka sitten me nyt ensimmäisen kerran vasta kuulemme, että heitä on, ensimmäisen kerran sen nyt vasta ymmärrämme, ja siis se tapaaminen odottaa meitä tulevaisuudessa. Ja jos olemme ennen kuulleet, ennen olleet mukana silloin, kun semmoinen suuri tietäjäolento on astunut maan päällä, kuulleet häntä ja seuranneet häntä jonkun verran hengessämme, niin silloin meillä on jo suhde johonkukin mestariin. Ja jos meillä ole personallista suhdetta vielä, tulemme sen saavuttamaan. Meillä kaikilla ihmisillä on, niinkuin monta kertaa olemme Ruusu-Ristissä teroittaneet, suhde Vapahtajaan, Kristukseen, joka on meidän sisässämme, joka on aina ollut ihmiskunnan takana, mutta joka Buddhan ja Jeesuksen Kristuksen työn kautta on niin lähellä, että jokainen ihminen voi päästä suhteeseen, yhteyteen tuon sisäisen Vapahtajan, Kristuksen kanssa itsessään. Mutta se ei merkitse – meidän täytyy se ymmärtää – että me jokainen voisimme ilman muuta päästä personalliseen tekemiseen Jeesuksen Kristuksen kanssa. Sitä se ei merkitse, vaan se merkitsee, että me jokainen voimme päästä sisäiseen, mystilliseen yhteyteen Kristuksen

kanssa. Mutta kun se hetki tulee, että pääsemme personalliseen tekemiseen mestarin kanssa, niin ei ole sanottu, kenen mestarin kanssa pääsemme, sillä mestareita eli täydelliseksi kehittyneitä ihmisiä on monta, ja ne ikäänkuin ympäröivät Jeesusta Kristusta eli Vapahtajaa, ne ovat kuin Hänen enkeleitään. Ja meillä ihmisillä on ollut tai tulee olemaan tuommoinen, kuinka sanoisin, välitön suhde johonkin niistä, Ja ainoastaan muutamilla ihmisillä on heti välitön suhde Jeesukseen Kristukseen. Useimmiten on niin, koska me ihmiset olemme eläneet useampia kertoja maan päällä ja Jeesus Kristus eli kaksituhatta vuotta sitten, että meillä on personallinen suhde johonkin mestariin, enkeliin. Tämä on se, jonka kanssa me joudumme ensin tekemisiin, ja hän vie meidät Jeesuksen Kristuksen luo. Harvat tulevat suorastaan Jeesuksen Kristuksen kanssa tekemisiin heti.

Kun me personallisesti kohtaamme mestarin, niin me emme voi ensi kädessä sanoa, kuka mestareista se on, jonka kohtaamme, kunnes hän johdattaa ylemmä. Mutta etukäteen voimme sanoa: jokainen ihminen kohtaa jonkun mestarin, kun hän mestaria etsii, ja jokainen mestari on yhtä hyvä, yhtä viisas, yhtä jalo, yhtä puhdas, ja jokainen vie hänet Vapahtajan luo.

Mutta nyt, kun totuudenetsijä, teosofi, on tehnyt tuon huomion: minä en tiedä mitään – silloin hänen eteensä tulee tuo kehoitus: etsi mestaria. Sinä, joka et tiedä mitään, sinun täytyy uskoa, että tieto on saavutettavissa, että niitä on, jotka tietävät. Etsi mestaria! – Tämä sana on aina kaikunut aikojen aamusta lähtien. Aina on ihmisille sanottu: nouse, etsi mestareita! Ja se on esoteerista teosofiaa. Sillä mitä tämä merkitsee? Se merkitsee, että ihmisen elämä nyt muuttuu, nyt se todella ja kokonaan muuttuu. Hän on ennen, ollessaan teosofina, ollut hyvä ihminen, kasvanut siveellisesti, kaikella tavalla kehittynyt toisten silmissä – ei tietysti omissa silmissään, vaikka onhan hän voinut huomata, että suuret, karkeat viat ovat pudonneet hänestä pois, mutta toisten mielestä on hän tullut oikein miellyttäväksi, jaloksi

ihmiseksi, Mutta nyt, kun hän tulee tähän kohtaan, että hänestä tulee esoteerinen teosofi, niin hänen elämänsä kokonaan muuttuu. Ei se muutu ulkonaisesti, Silloin, kun ihminen tulee mestarin kanssa personallisesti tekemisiin, ei hänen elämänsä ulkonaisesti muutu, mutta sisäisesti, hänen asenteensa muuttuu, hän itse muuttuu. Jos hän ennen etsi järjellään ja ajatteli ja mietiskeli aina, niin nyt hän ei sillä tavalla ajattele, ei niin paljon pohdi kaikkia asioita, mutta hänessä on kuin herännyt jokin sisäinen sielu, tahto, joka tekee hänet aivan keskittyneeksi olennoiksi. Hänen sielunsa on keskittynyt, hänellä on yksi ainoa tahto elämässä. Jos hän ennen, kun oli teosofi, saattoi tahtoa kaikenlaista, hyvää ja hauskaa, omaa onnea, ja hänellä oli ihanteita, joiden puolesta teki työtä ja sitten hän vähitellen tuli yhä herttaisemmaksi ja sydämellisemmäksi ihmiseksi, niin nyt tulee jotain uutta lisää, hän tulee aivan keskittyneeksi olennoiksi, semmoiseksi, jolle tämä elämä muuten on jotain sangen epätodellista. Hänestä tuntuu, kun hän katselee ihmisten elämää: herranen aika, täällä me syömme ja puuhaamme ja jatkamme sukua ja menemme naimisiin! Ja hän näkee, että se on kerrassaan turhanpäiväistä, ei hän saa kiinni mistään ruumiillisesta sisällöstä, mikä sillä ennen oli, hän ei löydä tuossa kaikessa enää mitään, mutta hänessä herää uusi halu löytää ihminen, joka tietää, mestari, joka tietää. Mikään muu ei saata häntä viehättää, kaikki muu on kuin esteitä tiellä; ne ovat kuin penkkejä ja lehtimajoja, kukkia ja marjoja tiellä. Hän tuntee, että hänen pitää kulkea tietä pitkin mestaria kohti löytääkseen sen olennon, joka näyttää hänelle, mitä ihminen voi saavuttaa ja joka silloin myös anoo hänelle: tee näin, tee näin.

Nyt tällä esoteerisella tiellä, jolloin ehdottomana ehtona siis on, että ihminen koko olemuksellaan on vakuutettu siitä, että mestareita on ja että hän tulee mestarinsa löytämään, tällä tiellä on nyt silloin kaksi kulkemismahdollisuutta. Toinen on se, että ihminen ei ole tietävinään mitään koko ihmiskunnan historiasta, hän ei katso millään tavalla taaksepäin, hän ei ollenkaan ajattele

ja muistele niitä eläviä vapahtajaolentoja, jotka ovat esiintyneet maan päällä, hän katsoo ainoastaan eteenpäin, hän ei ota oppia mistään kirjasta, ei ihmisiltä, hänen katseensa on yksistään suuntautunut siihen mestariin, jota hän ei vielä tunne, mutta jonka hän koko olemuksellaan uskoo olevan. Ja silloin hänen elämänsä on tavattomasti yksinäinen, vaikea ja jylhä, sillä hän tavallaan silloin eroittautuu koko ihmiskunnasta ja kulkee suoraan yksin itse joka hetki päättäen, miten hän astuu. Hän tietää ainoastaan sen omassatunnossaan, ettei hän saa laiminlyödä ihmiskuntaa, ei olla ylpeä, ei sillä tavalla eroittua ihmiskunnasta, että hän jättäisi tuskissaan huutavat ihmiset, jotka hänen tielleen sattuvat, välittämättä heistä mitään. Hän tietää omassatunnossaan sen, että jos hän näkee itkevän ihmislapsen tiellä, hän ei saa mennä ohi kyyneleitä pyyhkimättä. Hän ei itse saa eroittautua ihmiskunnasta, hänen täytyy palvella niitä, jotka hänen tielleen tulevat, mutta hänellä itsellään ei ole mitään turvaa missään, hän kulkee aivan yksin oman Jumalansa varassa.

Mutta toinen mahdollisuus on se, että hän katselee ympärilleen ja huomaa, että ihmiskunta on elänyt kauan ja että sen historian aikana on esiintynyt silloin tällöin viisaita olentoja, suuria vapahtajaolentoja. Hän näkee, että on esiintynyt Jeesus Kristus, Gautama Buddha, Zarathustra, Mooses, Lao-tse, Konfutse, Indian rishit, Egyptin Hermekset, Kreikan Orpheukset j.n.e. Hän näkee, että on paljon viisaita olentoja esiintynyt ihmiskunnan historiassa ja hän sanoo itselleen: nuo ovat niin selvästi, silmännähtävästi viisaampia kuin minä. Otan yhden niistä ja luotan hänen opetuksiinsa, hänen elämänneuvoihinsa. – Siis sanokaamme, että joku ajattelee näin: „minähän olen täällä kristikunnassa, minä huomaan nyt, että täällä kristikunnassa olen saanut oppia jotain Mooseksesta, juutalaisten suuresta kansallisesta vapahtajasta, joka vei heidät ulos Egyptin maasta ja antoi heille uskontonsa, lain ja käskyt, joita Juudan kansan piti noudattaa, Ja minä olen todella itse asiassa aina ottanut nuokin

asiat leikin kannalta. Enhän ole koskaan seurannut Moosesta sen enempää kuin Kristustakaan. Eikä kristikunnassa kukaan oikein vakavasti ole seurannut Moosesta. Koko kristillinen yhteiskuntajärjestys on rakennettu sille sivistykselle, että Mooseksen lakia rikotaan. Jos minä nyt ottaisin Mooseksen oppaakseni ja hänen kymmenen käskyänsä ja mitä muuta voi häneltä mahdollisesti olla juutalaisten pyhissä kirjoissa. Minä luotan siihen, kun hän sanoo: »älä varasta, älä murhaa, älä tapa». Minä luotan niihin ja syvennyn niiden henkeen ja täytän ne. Ei tule kysymykseen, että rikkoisin niitä. Jos seuraan Moosesta, se merkitsee, että seuraan häntä hänen käskyissään koskaan rikkomatta. Silloin olen valinnut Mooseksen oppaakseni, mestarikseni, sillä ihmeellinen olento hän oli, hän vei Juudan kansan Egyptistä, hän kuoli jollakin vuorella, eikä hänen ruumistaan koskaan löydetty. Hän jutteli henkiolennon, Herransa, kanssa Siinain vuorella ja hänen kasvonsa loistivat niin, ettei hän voinut näyttää niitä kansalle, sillä se ei olisi kestänyt niiden loistoa. Hän oli epäilemättä hyvin viisas ja merkillinen ihminen, ja ehkä minäkin voisin kerran seisoa Jumalan edessä kasvoista kasvoihin ja nähdä kaikki elämän totuudet. En voi Mooseksen yli nousta, häntä halveksia. Seuraan häntä.“

Ja niin totuudenetsijä lähtee seuraamaan Moosesta. Ja Moses vie hänet tietoon ja Kristuksen luo, sillä edellytyksellä vain, että hän todella seuraa häntä mestarina. Hän voi ottaa myöskin jonkun toisen mestarin, esimerkiksi Buddhan, ja silloin hän ottaa kaikesta, mitä Buddha on puhunut, selvän ja lähtee Buddhan elämänohjeita seuraamaan. Ja hän voi olla varma siitä, että kun hän seuraa niitä, hän pääsee tietoon ja Buddha vie hänet Kristuksen luo. Sama, minkä historiallisen mestarin hän ottaa, se vie hänet Kristuksen luo. Mutta ainoastaan sillä edellytyksellä, että hän kokonaan seuraa mestaria, eikä epäile. Epäily on kielletty siltä ihmiseltä, joka etsii mestaria. Aina on sanottu: kun sinä kuljet tällä tiellä eteenpäin, älä katso taakse, älä epäile, älä päästä mitään ajatuksia enää itseäsi vaivaamaan. Silloin, kun etsit

totuutta järjelläsi ja tavoittelit teosofista elämänyymmärrystä, silloin ne epäuskot ja epäilykset olivat paikallaan. Mutta silloin, kun olet tullut siihen kohtaan: minä en tiedä mitään – mutta myöskin vakavasti tunnet: minä olen semmoinen olento, jonka pitää saavuttaa totuuden tieto – silloin älä epäile, silloin ei saa epäillä, silloin vaaditaan uskoa, silloin täytyy kulkea eteenpäin niin sanotulla kaidalla tiellä ja seurata joko jotain mestaria taikka sitten kulkea itse niinkuin nuorallatanssija, päättäen itse jokaikisistä askeleesta, mutta muistaen aina, että se on kulkemista nuoralla. Buddha sanoi: se on kulkemista partaveitsen terällä, kulkemista kuilun partaalla. Yksi ainoa harha-askele ja partaveitsi leikkaa sinua. Todellinen esoteerinen tie on aina vaativainen. Sentähden, sanoo madame Blavatsky, on turvallisempaa kulkea sitä tietä jonkun mestarin opastamana, historiallisen mestarin turvissa. Ottakaamme, niinkuin minä tässä Ruusu-Ristissä aina koetan sanoa, Jeesus Kristus oppaaksi. Hän on ehdottomasti pätevä ja turvallinen opas. Kun syventyy Hänen neuvoihinsa ja noudattaa Hänen kaikkia käskyjään viimeistä pilkkua myöten, silloin ei ole hätää. Mutta niin kauan kuin me tahdomme leikkiä, olla vapaita vallattomuudessa, niin kauan on turhaa ruveta jonkun mestarin etsimiseen. Mutta kun olemme tulleet kriittilliseen kohtaan, silloin vaaditaan meiltä uskoa ja silloin meidän on kuljettava eteenpäin mestaria kohti. Ja silloin on myöskin yksi asia varma, ja se on: me löydämme mestarin. Se on se ihmeellinen asia, joka on varma. Voi sattua niin, että me olemme niin valmiit hengessämme, että mestari tulee meidän luoksemme vaikka tässä fyysisessä maailmassa tai voi sattua niin, että valmistuessamme rakennamme toista käyttövälinettä, että pääsemme ulkopuolelle fyysillistä ruumista säilyttämällä tajuntamme ja kohtaamme mestarin siellä. Joka tapauksessa, kun olemme valmiit, mestari tulee.

Tätähän madame Blavatsky tahtoi teroittaa omalla elämälään. Hän näytti omalla elämällään, kuinka rajattomasti hän

luotti mestariin, kuinka hän oli tottelevainen mestarille pikku seikkoihin saakka. Sentähden hänen elämänsä on meille myös todistus siitä, että mestareita on ja että ihminen voi olla persoonallisessa suhteessa omaan mestariinsa ja tuntee niitä useampiakin. On paljon ihmisiä kristikunnassa, paljon n.s. uskovaisia, jotka sanovat itselleen ja toisille, että he ovat persoonallisessa suhteessa Jeesuksen Kristuksen kanssa. He luulevat, kuvittelevat, että ovat tekemisissä Jeesus Kristuksen kanssa. Jossakin tapauksessa tämä voi olla totta, sillä miksei heidän keskuudessaan voisi olla kehittyneitä salatiiteilijöitä, esoteristeja. Mutta hyvin usein on tämä sitä, että ihminen on vain tuolla kohdalla, että hän on päässyt pieneen psyykkiseen kosketukseen korkeamman Minänsä kanssa, hänessä olevan Vapahtajan kanssa. Ja siihen kokemukseen ovat aina jotkut uskovaiset päässeet. Se antaa heille uutta rohkeutta ja sisäistä varmuutta ja he tuntevat olevansa yhteydessä Jumalan kanssa. Ja se on aivan oikein. Mutta he jäävät myöskin sille kohdalle, jolleivät osaa kulkea eteenpäin.

Kun ihminen sitten löytää mestarin, kun ihmisen oma mestari tulee hänen luokseen ja kun hän siis pääsee persoonalliseen suhteeseen mestariinsa kanssa, silloin mestari itse antaa hänelle uusia ohjeita ja opetuksia. Kun hän on uskollisesti, sanokaamme, seurannut Mooseksen kaikkia elämänneuvoja ja sitten tavannut mestariinsa – sen ei tarvitse olla Mooses, vaan joku toinen – niin tämä mestari on tietysti aivan tyytyväinen siihen, että hänen opetuslapsensa on seurannut Moosesta, mutta tämä hänen oma mestariinsa sanoo silloin hänelle: Nyt tee niin ja niin. Ja siitä lähtien, kun totuudenetsijä, esoteristi, on näin löytänyt mestariinsa, siitä lähtien hänen etsimisensä kaidalla tiellä on paljon nopeampaa kuin koskaan ennen, joskin myös paljon vaikeampaa. Hänestä pitää silloin ehdottomasti kehittyä ihmiskunnan auttaja. Ja kuten viime kerralla huomautimme, niin juuri Helena Blavatsky on meille esimerkki siitä, kuinka itsensä unohtavaksi,

väsymättömäksi, uskolliseksi, kärsivälliseksi ja ahkeraksi ihmisen täytyy tulla.